

Μάθημα 7: Η διαμόρφωση του αναγλύφου στην Ευρώπη

Σ' αυτό το μάθημα θα μάθω:

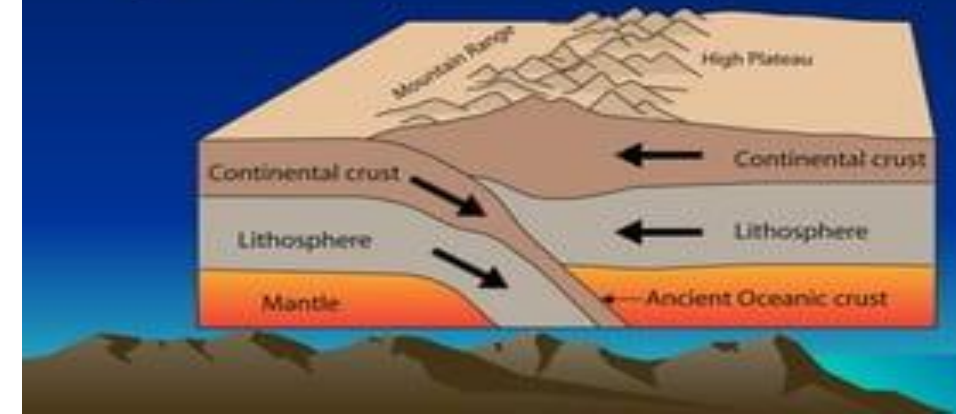
- Πώς οι ενδογενείς και οι εξωγενείς δυνάμεις διαμόρφωσαν το ανάγλυφο της Ευρώπης
- Ποιες είναι οι γεωτεκτονικές ενότητες στις οποίες διακρίνεται η Ευρώπη.

Παράγοντες που διαμόρφωσαν το ανάγλυφο της Ευρώπης:

- ▶ Ενδογενείς δυνάμεις(από το εσωτερικό της γης): δημιούργησαν τα βουνά της Ευρώπης.
- ▶ Εξωγενείς δυνάμεις: Η βροχή, το χιόνι, ο πάγος, οι παγετώνες, ο άνεμος και οι ζωντανοί οργανισμοί διαβρώνουν(κατατρώγουν) τα βουνά στο πέρασμα του χρόνου, αλλάζοντας συνεχώς το ανάγλυφό της.

1. Ηπειρωτικό με ηπειρωτικό

- Με αυτό τον τρόπο δημιουργήθηκαν τα βουνά των Άλπεων και τα Ιμαλάια

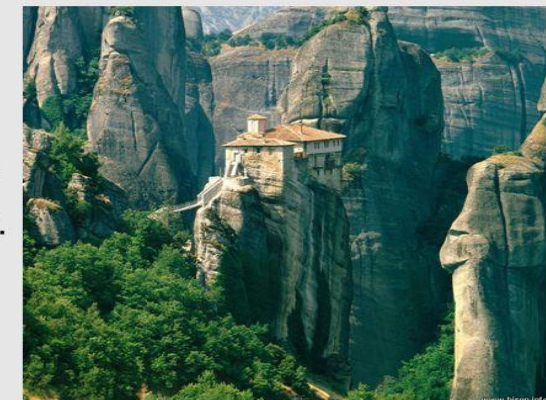
Δυνάμεις στην επιφάνεια της Γης (εξωγενείς)

Πολλές από τις αλλαγές που γίνονται στην επιφάνεια της Γης οφείλονται σε **εξωγενείς παράγοντες**,

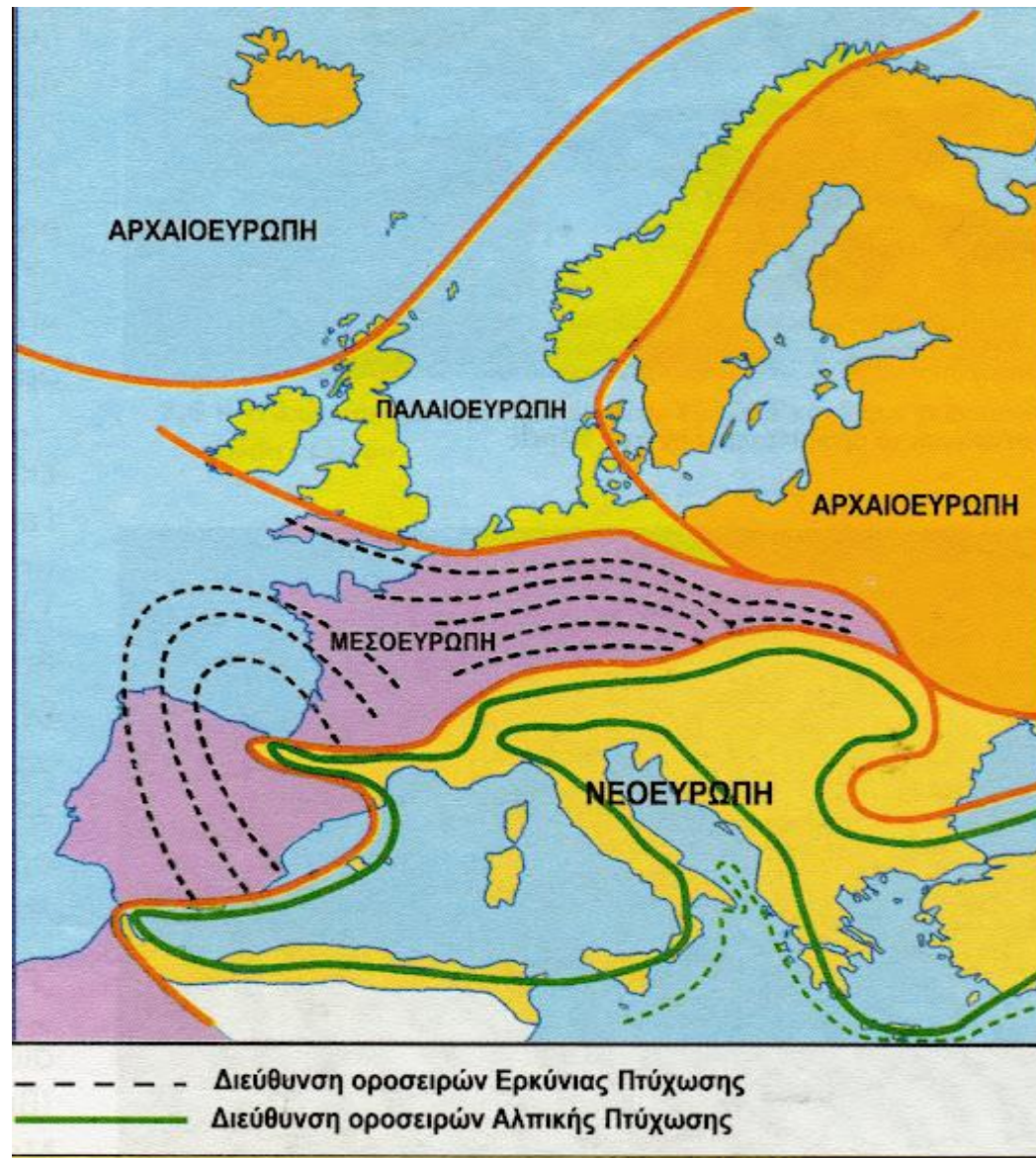
δηλαδή σε **δυνάμεις που αναπτύσσονται επάνω στην επιφάνεια της Γης.**

- ✓ Ο άνεμος,
- ✓ Το νερό,
- ✓ Οι διαφορές θερμοκρασίας

αλλάζουν την επιφάνεια της Γης.

Η Ευρώπη σχηματίστηκε στη διάρκεια σχεδόν ενάμιση δισεκατομμυρίων ετών, κατά τμήματα σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα. Με βάση γεωλογικές μελέτες διακρίνονται 4 μεγάλες ενότητες στα εδάφη της: **Αρχαιοευρώπη, Παλαιοευρώπη, Μεσοευρώπη και Νεοευρώπη.**

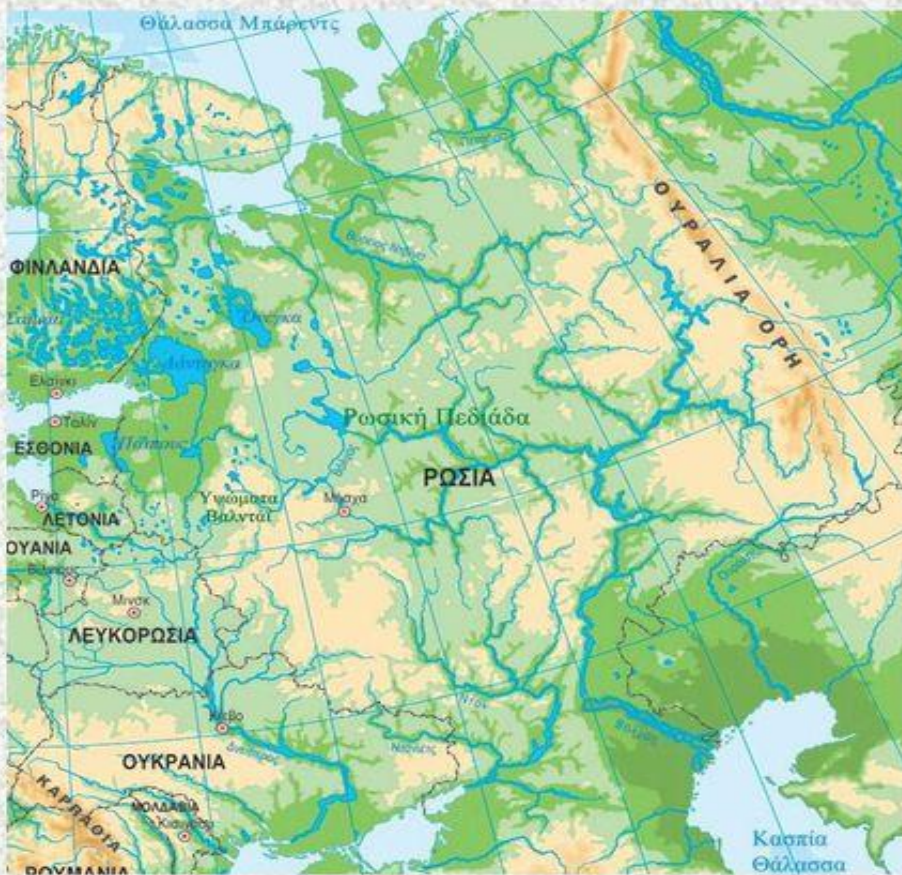
Αρχαιοευρώπη: Σχηματίστηκε κατά τον Πρωτεροζωϊκό αιώνα και περιλαμβάνει: Ρωσική πεδιάδα, πεδινά τμήματα Σκανδιναβίας, Βυθό του Ατλαντικού Ωκεανού βορειοδυτικά των Βρετανικών νησιών. Η διάβρωση την έχει μετατρέψει σε πεδιάδα.

Αρχαιοευρώπη

--- Διεύθυνση οροσειρών Ερκύνιας Πτύχωσης
— Διεύθυνση οροσειρών Αλπικής Πτύχωσης

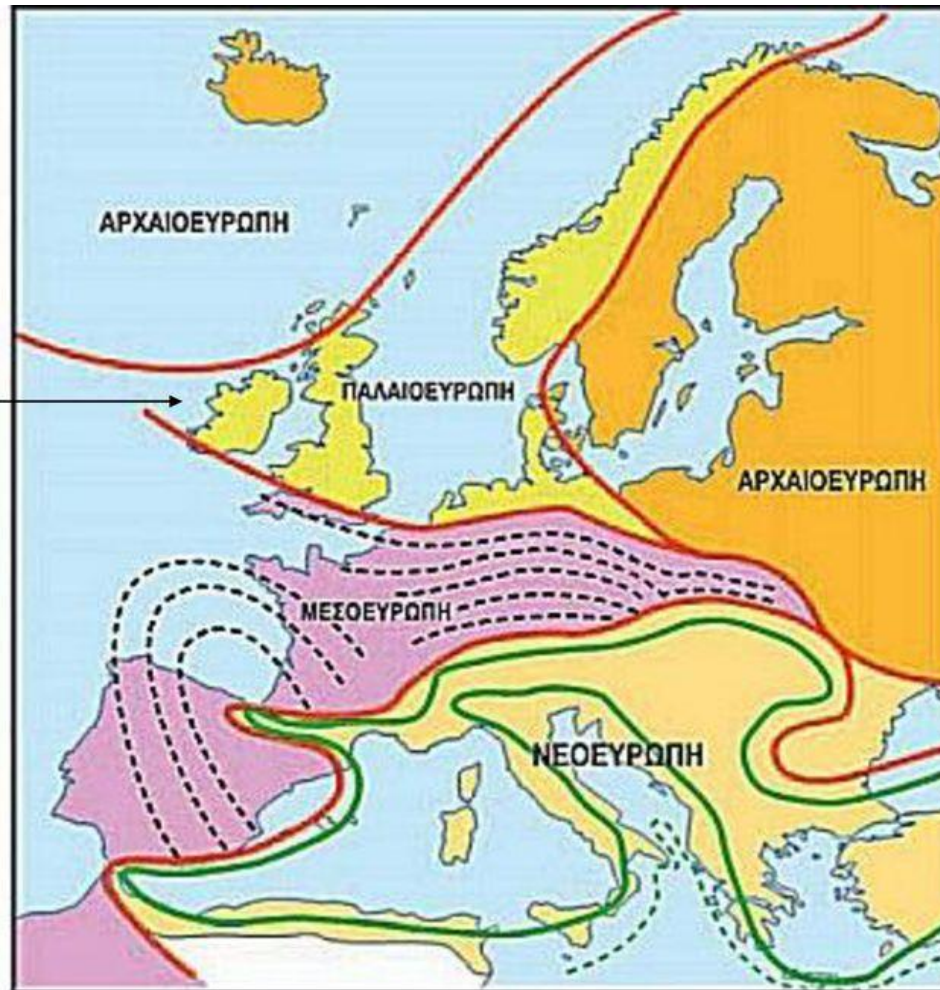
Ρωσική πεδιάδα

- Η ρωσική πεδιάδα βρίσκεται κυρίως στη Ρωσία και την Ουκρανία.
- Εκτείνεται μέχρι τα Ουράλια Όρη (ανατολικά), τον Αρκτικό Ωκεανό (βορειοανατολικά) και τις θάλασσες Μαύρη και Κασπία (νοτιοανατολικά).

Παλαιοευρώπη: Σχηματίστηκε στις αρχές του Παλαιοζωϊκού αιώνα, κατά την Καληδόνια Ορογένεση. Περιλαμβάνει το **μεγαλύτερο τμήμα των βρετανικών νησιών, το βόρειο τμήμα της Σκανδιναβικής Χερσονήσου και μια στενή λωρίδα της βορειοευρωπαϊκής πεδιάδας.** Η διάβρωση των ακτών από τους παγετώνες δημιούργησε τα **φιορδ**.

Παλαιοευρώπη

--- Διεύθυνση οροσειρών Ερκύνιας Πτύχωσης
— Διεύθυνση οροσειρών Αλπικής Πτύχωσης

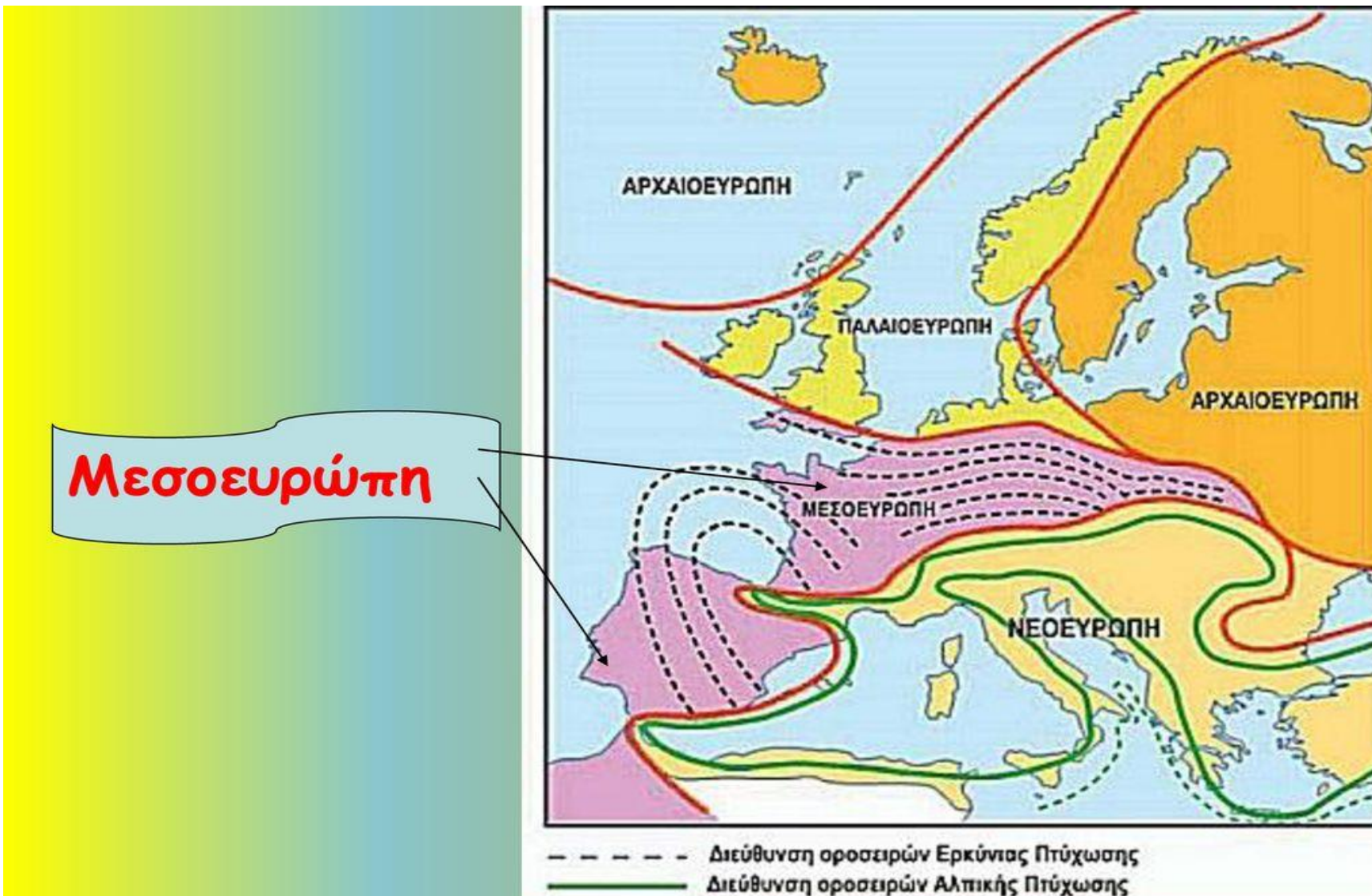
Βορειοευρωπαϊκή Πεδιάδα

Φιορδ Νορβηγίας

Μεσοευρώπη: Άρχισε να σχηματίζεται στα μέσα του Παλαιοζωϊκού αιώνα, κατά την **Ερκύνια(Βαρίσκια) Ορογένεση**. Περιλαμβάνει το **Νότιο Ηνωμένο Βασίλειο**, μεγάλο τμήμα της κεντρικής και δυτικής Ευρώπης και **όλη σχεδόν την Ιβηρική Χερσόνησο**.

- **Κοιτάσματα λιθανθράκων** σχηματίστηκαν στη **Γερμανία, Βέλγιο, Ηνωμένο Βασίλειο, κ. ά.**, όταν η παλαιότερη βλάστηση της **Μεσοευρώπης**, στην περιοχή, θάφτηκε από λάσπη και με την πάροδο των αιώνων, μετατράπηκε σε **λιθάνθρακες**.

ΛΙΘΑΝΘΡΑΚΑΣ

Ο λιθάνθρακας είναι ιζηματογενές πέτρωμα μαύρου χρώματος σκληρής υφής. Σχηματίζεται από την εξανθράκωση φυτικής ύλης μέσα στην Γή.

Κύριο συστατικό του είναι ο άνθρακας, σε ποσοστό περίπου 75%.

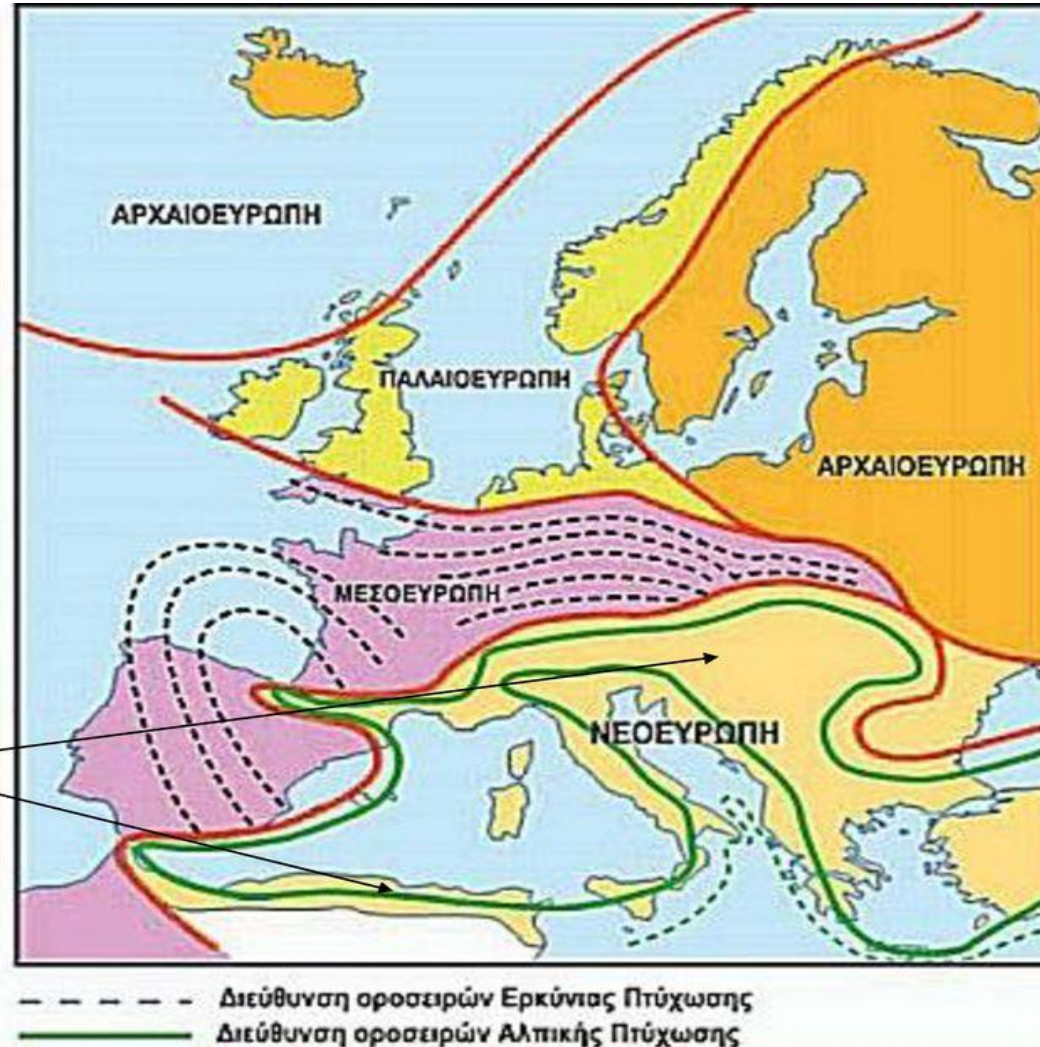
Ανευρίσκεται στη Γερμανία, στις Η.Π.Α. και στην Ισπανία. Στην Ελλάδα έχει βρεθεί μεταξύ Καλαμπάκας- Γρεβενών.

Κοιτάσματα αλατιού σχηματίστηκαν στη **Γερμανία, Ρωσία και Πολωνία**, όταν κατά την εμφάνιση της **Μεσοεωρώπης**, εξατμίστηκε το θαλασσινό νερό από την βορειοευρωπαϊκή πεδιάδα και σχηματίστηκαν στρώματα αλατιού, που βρίσκονται σήμερα στα **αλατορυχεία της Γερμανίας, Ρωσίας και Πολωνίας**.

Νεοευρώπη: Σχηματίστηκε στην αρχή του **Καινοζωϊκού αιώνα**, κατά την **Αλπική πτύχωση (ορογένεση)**, ενώ σχεδόν όλη πριν βρισκόταν στο βυθό της Τηθύος θάλασσας. Περιλαμβάνει όλη τη **Νότια Ευρώπη**. Επειδή δεν έχει διαβρωθεί ακόμη αρκετά, έχει **ψηλά και απότομα βουνά** και δεν έχει μεγάλες πεδιάδες.

Νεοευρώπη

Νεοευρώπη ή Ευρώπη των υψηλών οροσειρών

